

Kültür Bakanlığı'ndan sansür

Kültür-Sanat / 02/11/2008

İSTANBUL - İsviçre'de dün başlayan, Türkiye'nin konuk olduğu 'Culturescapes-Türke' festivaline, Türkiye Kültür Bakanlığı'nın sansür gölgesi düştü. İsviçre'nin Tages Anzeiger gazetesinin dünkü haberine göre, festivale 400 bin Avro destek veren bakanlık, Hüseyin Karabey'in bol ödüllü 'Gitmek' filminin çıkartılmasını talep etti. Gazeteye 'pişmanım' diyen festival direktörü de bu talebi kabul etti.

Tages Anzeiger'a konuşan festivalin yöneticisi Jurriaan Cooman, geri adım attığı için üzgün olduğunu ve festivalin geleceğinin tehlikeye girdiğini düşünüyor. Türkiye'nin söz verdiği parayı geri çekme tehdidiyle Hüseyin Karabey'in yönettiği 'Gitmek' filmi programdan çıkartan Cooman, "Geri adım atmamalıydım ama ben festivali kurtarmaya çalıştım, Türkiye'den gelen 400 bin Avro olmasaydı festival yapılamazdı" dedi.

Bu skandalın ardından sekiz İsviçre kentinde birden, cumartesi günü başlayan festivalin geleceği belirsizleşti. Direktör, Türkiye Kültür Bakanlığı yetkililerini uyarmış ve "Böyle programa müdahale etmenin Türkiye'ye zarar vereceğini, tolerans göstermenin daha iyi olacağını" söylemiş. "Sansür emrinin çok yukarıdan geldiğine inanmıyorum, Türkiye'de çok büyük bir gerginlik söz konusu bir yandan Ekim başında yirmi askerin öldürülmesi öte yandan da Ergenekon davası nedeniyle ülke oldukça gergin. Kültür Bakanlığı'ndaki bir grup bürokratin kendi kafasına göre yaptığı bir iş bu," diyen festivalin yöneticisine göre bunu yapan kişi Kültür Bakanlığı Tanıtma Genel Müdür Yardımcısı İbrahim Yazar. Festivalin yöneticisi, Yazar'ın "Bir Türk kızı Kuzey Iraklı bir Kürt'e âşık oluyormuş" diye hem de izlemediği halde filmin programdan çıkartılmasını istediğini söylüyor. Basel, Zürich ve Bern'deki sinemalar Cuma öğleden sonra Türkiye'den gelen sansür çabasına tepki olarak 'Gitmek'i programa aldığı şekliyle göstermeye karar verdiler. "Filmin festival gazetesi ve web sitesinden çıkartıldığını, iki gün önce öğrendik" diyen sinema işletmecileri filmi programda

belirtildiği gibi, Basel’de 19-26, Zürih’te 20-21 ve Bern’de de 22-23 Kasım tarihlerinde göstereceklerini açıkladı.

Sinemaların böyle bir tavırda bulunması festival yöneticisi için şaşırtıcı olmamış, çünkü Kültür Bakanlığı’nı uyarmış, “Ben bu filmi sadece programdan çıkarttırım, ama sinemalarda gösterilmesini engelleyemem” demiş.

Hüseyin Karabey’in yönettiği, başrolde de oynayan Ayça Damgacı’nın gerçek hikâyesinden uyarlanan film, New York Tribeca gibi uluslararası ve İstanbul Film Festivali gibi ulusal pek çok festivalden ödüller aldı. Bakanlık bürokratları filmi sansürlemeye çalışırken, aslında Bakanlık filmin İngilizce alt yazılı kopyalarını çoktan satın alıp arşivine katmış, hatta filmin New York Tribeca festivaline katılması için maddi destek bile vermişti. Film, Frankfurt Kitap Fuarı’nda gösterilen 20 Türk filminden birisiydi.

İsviçre’de bulduğumuz İbrahim Yazar ise “Programda bir tercih yapmamız gerekiyordu,” dedi.

Yazar’ın açıklaması şöyle: “Biz bu programla ilgili olarak yaklaşık 1,5 yıldır çalışıyoruz. Çok zengin bir program çıkardık. Sınırlı bir program vardı. Bu nedenle tercih yapmak zorundaydık ve yaptık.

Türkiye çok çeşitli çok zengin bir ülke. Bu zenginliğini örnekleme yöntemiyle göstermeye çalıştık. Böyle birşeyi çıkarma veya dahil etme diye bir şey yok. Hüseyin Karabey’in filmiyle ilgili başka bir sıkıntı var, o nedenle o gazetede makale yayımlandı. Basın toplantısı yaparak, festivalinin içeriğini anlatmaya çalışacağız.” (Kültür Sanat)